UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er] eua[n]gelia to||tius anni

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

D[omi]nica. ij. post octa. Epiph. Textus eua[n]gel[ij]. Matt. viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70365

Visual Library

Aug. qũ apuit illis ſenſuz vt itelligerẽt
ſcpturas. Sic eñ ſapit ꝛ inebriat: q̄ ne
q̄ ſapiebat neq̄ iebriabat. Nihil ei ſa
pit diuina ſcptura/ niſi in ea intelligat
xp̄s. Sex hydrie ſm eundẽ ſunt ſex eta
tes in quib; loquit̃ lex ꝛ ꝓphetia: que ſex
etates int̃ iſtos t̃minos cõputant̃: q̄ ſũt
Adã/ Noe/ Abraã/ Dauid/ Tranſmi
gratio babylonis/ Joã nes baptiſta/ fi
nis mũdi. Impleri aũt hydrias ſm eũ
dem eſt ipleri ꝓphẽas. Et ſm Alchuiñ.
miniſtri ſunt doct̃. noui teſtamẽti. Ar
chitriclinus aũt eſt aliq̄s ꝑncipalis int̃
Moral'r iſta aq̃ ſ̃cat laſciuiã (cõſ-
ſuuenilẽ: que debet nuptiaꝝ tp̃e cõuer
ti in vinũ bonũ ꝛ deo gratũ. i. vſuz ma
trimonij licite ꝛ fideliter obſ̃uatũ. De
bet in q̄ cõuerti q̄tum ad ſubam: vt iã
non ſit in ope. ꝛ q̄tum ad ſaporez: vt iã
non ſit in voluntate. ꝛ q̄tum ad colorẽ:
vt iam nõ ſit in malo exẽplo. Non enim
deb; cõiunx familiaria colloq̄a habere
cum ꝑſonis ſuſpectis.

Dñica. ij. poſt octa. Epiph.
Textus euãgel'. Matt. viij.

Cum deſcẽdiſſet Jeſus
de mõte: ſecute ſunt eũ
turbe multe. Et ecce le
pſus veniẽs: adorabat
euz dicẽs. Dñe ſi vis: potes me
mũdare. Et extendẽs ieſus ma
nũ tetigit eũ dicẽs. Volo: Mũ
dare. Et cõfeſtim mundata eſt
lepra eius. Et ait illi ieſus. Vi
de nemini dixerz: ſed vade oſtẽ
de te ſacerdoti: et offer munus
qd̄ p̃cepit moyſes i teſtimoniũ
illis. Cuz aũt introiſſet caphar
naũ: acceſſit ad eũ Cẽturio ro
gans eũ ꝛ dicẽs. Dñe: puer me⁹
iacet in domo paralytic⁹: ꝛ ma
le torq̄t̃. Et ait illi Jeſus. Ego
veniã ꝛ curabo euz. Et rñdens
Centurio ait. Dñe: non ſum di
gnus vt intres ſub tectũ meuz:
ſed tm̃ dic verbo et ſanabit̃ pu
er meus. Nã ꝛ ego hõ ſum ſub
ptãte cõſtitutus habẽs ſub me
milites. Et dico huic vade ꝛ va
dit: ꝛ alio veni et venit. et ſeruo
meo fac hoc: ꝛ facit. Audiẽs au
tez ieſus mirat⁹ eſt: et ſequẽtib;
ſe dixit. Amẽ dico vobis nõ in
ueni tantã fidẽ in iſrl'. Dico aũt
vobis q̄ multi ab oriẽte ꝛ occi
dente veniẽt: ꝛ recũbent cuz A
braã ꝛ Yſaac ꝛ Jacob in regno
celoꝝ. Filij autẽz regni eÿcient̃
in tenebras exteriores: ibi erit
fletus ꝛ ſtridor dentiũ. Et dixit
ieſus Cẽturioni. Vade: ꝛ ſicut
credidiſti fiat tibi: Et ſanatus
eſt puer in illa hora.

Cum deſcẽdiſſet ie
ſus de monte ꝛc̃. Matt. viij.
In p̃ſenti euãgelio tangunt̃
tria pũcta: q̄ ſunt Emũdatio
Supplicatio: Exauditio. Quãtũ ad
ꝑmum l'ralit er ſciẽdũ eſt ſm Hiero. q̄
xp̄s in mõte docuerat ꝛ ꝓmulgauerat
legẽ euãgelicã: ideo volebat eã ꝯfirma
re miraculis: q2 ꝑ naturalẽ rõnẽ ꝓbari
nõ põt. Dicit̃ g̃ (cum deſcẽdiſſet ieſus
de mõte) in q̄ diſcipl'os docuerat (ſecu
te ſunt eũ turbe m'te) aliq̄ ꝓpt̃ deuoti
onẽ ꝛ doctrine ſuauitatẽ: Aliq̄ ꝓpt̃ curi
oſitatẽ: vt. ſ. audirẽt noua ꝛ viderẽt mi
racl'a. Aliq̄ ꝓpt̃ inuidiã vt ei iſidiarẽt̃:
cuiuſmodi erãt phariſei. Aliq̄ ꝓpt̃ īfir
mitatẽ vt ſanarent̃: ſicͨ iſte leproſus dẽ
q̄ ſeq̇t̃. (Et ecce lepro'us veniẽs) q̄ ſez
in mõtẽ aſcẽdere nõ valebat: ſ; Chry⁹.
Sciendũ ꝓo vt dt̄ Chry. q̄ dñs poſt
ſ̃monẽ in mõte factũ facit miracula ſa
nãdo/ vt doctrinã ꝯfirmet: ꝛ ꝑmo ſanã
do leproſum deorſum poſt deſcẽſum: vt
ſ̃cet legẽ euangelicã datã in monte ſm
Augu. ſup̃ legem moyſi eſſe/ que lepro
ſum excludit. Vel ꝑmo ſanat iudeũ le
proſuz: ꝛ ſcd̄o ſuum Cẽturionis gẽtilẽ:
ꝛ tẽrtio ſocrũ petri: in ſignũ q̄ ꝑmi credẽ

res fuerūt iudei/deinde gētiles:⁊ vltio
relīq̄ credēt iudeoꝝ. In ſignū cui⁹ miſ
ſa incipit i dextro cornu altarꝫ: ⁊ i euan
gelio tēdit ad ſiniſtrū:⁊ tādem reuertit
ad dextrā (Adorabat eū dicēs) Adora/
tio mltiplr ſumit. vt ptʒ.iij.pte.q.xxv.
Eſt eñ adoratio latrie q̄ aliq̄d venera/
mur:ſicꝫ pncipiū oīm reꝝ:⁊ iſta ſoli deo
ꝯuenit. Eſt ⁊ adoratō dulie:q̄ adoram⁹
creaturas rōnales excellētes:q̄bꝫ cōicat
diuia excellētia/aut rōne regimis/aut
rōne ſcitatꝫ. Et iſto mō ſepi⁹ legunt et
ſcri adoraſſe reges: ſicꝫ Nathan adora/
uit Dauid. Eſt ⁊ alia adoratio q̄ ē ſpēs
dulie:⁊ hyꝑdulia dr̄:q̄ adoram⁹ rōnales
creaturas habētes ſpūalē vnionē ⁊ rō/
nalē ad deū:vt b.ꝟginē.ij.ij.q.ciij. Iſte
aūt leproſus ſm Chryſ.ſuꝑ Mat. ado
rauit chr̄m latria:q2 cognouit eū eſſe deū
vt maīfeſtat:cū dr̄ (Dn̄e ſi vis potes me
mūdare) acſi dicat ſm Orige. Dn̄e oīa
ꝑ te facta ſūt. tu ḡ ſi vis potes me mun/
dare. Volūtas ei tua opus ē:⁊ opa tue
volūtati obediūt. hec ille. Et ſʒ Chry.
cū dr̄: ſi vis: nō dubitat q̄n chr̄s velit dē
q̄d bonū eſt:ſʒ dubitat an ſibi expediat
curatio. (Et extendēs manū tetigit eū
dicens) Cū aūt poſſet ſolo ꝟbo curare:
voluit eū tāgere:vt oñderet manū ſuā
eſſe diuitatis organū. Et ſm Chryſ. vt
oñderet ſe ēē ſupra legē q̄ leproſū tāgere
ꝓhibebat. Vn̄ ⁊ Heliſe⁹ nō tetigit Na
aman. Et licʒ ſm ꝙ dr̄ idē Chryſ. chr̄s
videret facere ꝯ ꝟba legꝫ: tn̄ n̄ faciebat
ꝯ intentiōeꝫ ei⁹:q2 lex ꝓhibuit h̄ ne tan
gens inficeret. Nō erat ḡ ꝓhibitū ei q̄
tangēdo curaret. Vn̄ ⁊ Helias ⁊ Heli
zeus tetigerūt mortuū ad ſuſcitādū.vt
ptʒ.iij. Reg.xvij.⁊.iiij. Reg.iiij. Dicit
aūt ſctūs Tho.j.ij.q.ciij.ar.ij.ad q̄rtū.
ꝙ tact⁹ leproſi erat i lege ꝓhibit⁹:q2 ex
eo icurrebat hō q̄ndā imundiciā irregu
laritatꝫ:ſicꝫ ex tactu mortui quā incurre
re nō poterat leproſi mūdator chr̄s. Vl'
ſm Chryſ. vt indicet mūdo nihil eſſe i/
mundū. Vel ſm Orig. ⁊ Rabanū. teti
git ꝓpter hūilitatē vt doceret nullū de/
beri ſperni. Vel ſm Raba. vt oñdat ſe
nō hr̄e corp⁹ phantaſticū. (Volo: Mū
dare) ſm Hiero. ly mūdare nō ē ifini/
tiui ſʒ imparatiui modi:⁊ ē pncipiū ꝟſ⁹:
ſic ꝙ ille due dictōes. Volo: Mūdare:
ſūt ꝟtualit̄ duo ꝟſus:ſiue due ſentētie.
Quia em̄ ille dixerat: ſi vis: dixit. Vo/
lo:⁊ q2 dixerat: potes me mūdare: dixit:
Mūdare: (⁊ cōfeſtim mūdata eſt lepra
ei⁹) Eſt aūt ſciendū/ꝙ p̄cepta veteris
legꝫ cerimonialia vſq3 ad chr̄i paſſiōeꝫ
durauerūt. Ideo chr̄s illa ſuauit ⁊ ſua
ri mādauit alijs. Erat aūt ſcp̄tū in lege
Leuit.xiiij. ꝙ mūdat⁹ a lepra nō debe/
bat reſtitui ad cōem habitatiōeꝫ hoīm
niſi p̄us iudicaret mundat⁹ ꝑ ſacerdotꝫ
iudiciū:⁊ facta oblatiōe dn̄o ꝓ ſua emū
datiōe. Seq̄t ḡ (⁊ dixit illi ieſus: Vide
nemini dixerꝫ) ſupple te ēē mūdatū: ſcʒ
an̄q3 ꝑgerꝫ q̄ i lege iubent. ſm Chryſ.
⁊ iudicio ſacerdotꝫ dijudicerꝫ mūdat⁹:
ad quē ꝑtinet ſic iudicare: ne ſacerdotes
audiētes eū tactu ſanatū: odio chr̄i re/
pellerēt illū. Sʒ ſm Chryſ. i homel. h̄
dr̄ vt diſcam⁹ ꝓprias laudes n̄ q̄rere: ſicꝫ
alij iuſſit vt diceret q̄nta feciſſet ei de⁹
vt diſcam⁹ q̄rere gl'iā dei. Vl' ſm Ra
ba. vt doceret nō ēē vulgāda nr̄a bn̄fi/
cia. Vl' ſm eūdē: ⁊ Hiero. q2 ipm factū
ſe ſufficiēter dclarabat. Sed reſtat du/
biū: q2 iſte tenebat obedire chr̄o:⁊ tn̄
approbat: vt videt a b. Marco.j.c. di/
cēte: ꝙ vbiq3 diffamauit eū. Ad h̄ dicūt
q̄dā ꝙ triplex ē dn̄i p̄ceptū.ſ. Primū ad
exeq̄ndū: vt illd Exo.xx. Honora p̄rem
tuū ⁊c. et Scdm ad ꝓbādū: vt p̄ceptum
Abrae de occiſione Iſaac. Gen̄.xxij. et
Tertiū ad inſtruēdū: vt iſtd: ꝑ q̄d chr̄s
voluit nos iſtruere d his q̄ ſuꝑ dicta ſt.
In p̄mo ē volūtas diuina d act⁹ imple
tiōe: ⁊ in Scdo de p̄paratiōe ad implēdū
Vn̄ Amb. li. de patriar. ꝑtractās illd:
ne extendas ⁊c. dicꝫ Affectū inq̄ſiuit nō
factū exegit: ⁊ i Tertio ē ſolū reſpectu
alicui⁹: q̄d erat i illo p̄cepto: puta exem
plū humilitatꝫ vt latere velim⁹. Et iſta
ꝯionāt ſctō Tho. ij.ij.q.ciiij. art.iiij. ꝓ
mū ſic diceti in ſili. Dn̄s cecis dixit vt
miraculū occultarēt.ſ. Matthei.ix. nō
q̄ſi intendēs eos ꝑ ꝟtutē diuini p̄cepti
obligare: ſed ſicꝫ dicꝫ Grego.xix. moral.
ſeruis ſuis exemplū dedit vt ipſi q̄dem
virtutes ſuas occultare deſiderēt: et tn̄

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vt alij eoꝝ exemplo ꝓficiāt ꝓdant etiaȝ
inuiti. Hec ex illo. (Sȝ vade oſtende te
ſacerdotibꝫ) Hieroñ. Mittit aūt eū ad
ſacerdotes ꝓpt hūilitatē vt ſacerdotibꝫ
deferre videat. Deinde vt vidētes mū
datū leproſum ſi crederēt ſaluatori ſal
uarent: ſi nō crederēt: inexcuſabiles fie
rent: ⁊ ſilr ne quod i eo ſepiſſime crimi-
nabant legē infringere videret. Hec il-
le. (Et offer mun⁹ tuū qđ p̄cepit Moy
ſes) ſ. Leuit. xiiij. ſ. pullos turtuꝝ ⁊c̄. (i
teſtimoniū illis) ſm Chryſ. ſup Matt.
nō eſt ſenſus ꝙ p̄cepit i teſtimoniū illis
ſed offer i teſtimoniū illis. i. in accuſati
onē ⁊ atteſtatōeȝ: qm̄ q̄ nūc erāt fienda
feci. Preuidebat ei chr̄s: vt idē i omel.
dic̄/ꝙ ex h̄ nihil ꝓficerēt illi i bonū emē
datiōis: ⁊ tñ nō omiſit faciēda. Vel ſm
Orige. offer mun⁹ tuū vt oēs q̄ viderit
te illud portare miraculo credāt. Vl ſȝ
Chryſ. ſup Matt. vt ſi vellent illū q̄ſi
īmundū repellere dicere poſſet: q̄re mu
nus accipitis ſi mund⁹ nō ſum. Quare
aūt modo iſta lex nō obſeruet: vide ſup
in die circūciſionis. Sed reſtat dubiū
circa hoc miraculū: q2 glo. dic̄ illō factū
anteq̄ȝ intraret Jeſus Capharnaū: et
tñ dicit Luc̄. v. Actū eſt i vna ciuitatū.
Glo. i. Capharnaū. ⁊ ecce vir plenus le
pra. Ad h̄ dicit Beda ſup Luc̄. ꝙ chr̄s
in Capharnaū bis venit. Prio incarce
rato Joāne qñ fecit tria miracl'a q̄ nar-
rat Lucas. ſ. iiij. c. vbi dic̄/ꝙ ſanauit de
moniacū: ⁊ ſocꝝ Petri: ⁊ ↄcludi fecerit
mltitudinē piſciū: ſic̄ ibi dr̄. c. v. ⁊ dein-
de mūdauit iſtū leproſū. Et ſc̄do qñ de
ſcendit de monte: vt hic dr̄ ⁊ hr̄ Lu. vij.
Eſt igit h̄ miraculū factū in Caphar-
naū: vt dic̄ Lucas: ⁊ anteq̄ȝ intraret ca
pharnaū chr̄s ſecunda vice: vt dicit illa
glo. Jtem gloſa videt velle ꝙ p̄mo ſa-
natus ſit iſte leproſus. deide ſuus Cen
turionis: ⁊ tñ glo. Marc̄. videt velle ꝙ
iſte ſit ſanat⁹ q̄rto loco. Sȝ rñdet ꝙ fu-
it ſanat⁹ p̄mo loco ſm ordinem hiſtorie
quē Matth. ſequit: ſed q̄rto loco ſm or
dinē myſticū quē ſequit Lucas p̄mittēſ
curationē demoniaci: q2 maior eſt cura
deo de aīa q̄ȝ de corpe. Nam euāgeliſte
multa anticipādo ⁊ recapitulādo ſcri-
bunt. Et ita facit hic alter euangeliſta-
rum ⁊ vt credo Luc̄. ſicut patet ex ordi
ne quem ſeruat Magiſter hiſtoriaꝝ.

Allegorice h̄ ſcat qđ Be. exp̄mit di
cēs. Vir iſte gen⁹ ē hūanū: q̄ nō ſolū le-
proſus: vexetiā iuxta euāgelium Luce
plen⁹ lepra fuiſſe deſcribit. Oēs ei pec
cauerūt ⁊ egent gl'ia dei: ita. ſ. vt extēta
manu ſaluatorꝫ: hoc eſt incarnato dei v̄
bo hūanāq̄ȝ ↄtingēte naturā: ab erroris
priſci varietate mūdet: ⁊ q̄ diuti⁹ abo-
minabiles ⁊ a caſtris ppl'i dei delecti iā
aliqñ tēplo reddi: ⁊ ſacerdoti queāt of-
ferre hoſtiā viuentē: illi. ſ. cui dr̄. Tu es
ſacerdos i eternū. Hec ille.

Anagogice āt h̄ ſcat ꝙ chr̄o poſt icar
natione ⁊ p̄dicatōeȝ ſuā deſcēdēte d̄ mō
te. i. veniēte d̄ celo ad iudiciū: ꝑfecte mū
dat lepros⁹. i. pctōr i capharnaū. i. i vil-
la ↄſolatiōis. Licȝ em̄ ſit gen⁹ hūanū ꝑ
chr̄i paſſionē ſanatū a pctō: ſic ꝙ reme-
diū habet ↄtra oia pctā: tñ ſtat inclina-
tio ad malū q̄ tūc tollet: ⁊ ſilr paſſibili-
tas atq̄ȝ mortalitas corpoꝝ.

Moralr ſignificat: qđ Remig. exp̄-
mit dicēs. Per leproſū deſignat pctōr.
Nā pctm̄ imundā ⁊ variā aniam facit.
Qui aū chr̄m ꝓcidit qñ de p̄ſtinis pec-
catꝫ ↄfundit. ⁊ tñ dȝ ↄfiteri: ⁊ remediū
penitētie poſtulare. Nā leproſus vuln⁹
oñdit: ⁊ remediū poſtulauit. Extēdit āt
dñs manū quādo auxiliū diuine miſe-
ratiōis intendit: ⁊ ſtatim ↄſequit remiſ
ſionē delictoꝝ: nec debet eccl'ie reconci-
liari niſi iudicio ſacerdotꝫ. Hec ille.

Quātū ad ſc̄dm tāgit ſupplicatio cē-
turiōis. Litalit ḡ ſciēdū ē/ꝙ iſte Cētu
rio ſic̄ hr̄ Lu. vij. ñ acceſſit p̄mo ꝑſonalr
ad chr̄m: ſȝ miſit ſeniores iudeoꝝ: q2 vt
ibi dr̄ reputabat ſe idignū accedere ad
chr̄m: cū eēt gētil. Jeſus aūt ibat cū ſe-
niorib9 ad domū Centurionis: ⁊ cū ꝓpe
domū eſſet: miſit: vt idē Lu. dt: amicos
ſuos di. Dñe nō ſū dign⁹ vt itres ſub te
ctū meū. ⁊ etiā ipe poſtmodū amicos ſe
cut⁹ eſt: ſm aliq̄s: ⁊ q̄ ꝑ amicos manda
uerat ꝓpo ore replicauit. Et ſȝ iſta q̄ dt
Lu. oportȝ itelligere v̄ba Mat. q̄ breuit
hiſtoriā tetigit. dicit ḡ (Cū introiſſȝ ca-
pharnaū (q̄ erat p̄ncipal' ciuitas galilee

(acceſſit ad eũ cẽturio) Cẽturio iſte ſꝫ Aug. ꝛ Chry. erat gẽtilis. i. miles Romanꝰ hñs ſub ſe milites cẽtũ ad cuſtodiã ciuitatꝫ / ne rebellaret. Hic auditꝫ miraculꝭ chri plꝰ credidit ꝙ audiuit. vt dr Chryſ. iõ acceſſit ad dñm. Cõtra: qꝛ Lucas dr ꝙ miſit. Ad h dr Aug. ꝙ acceſſit ꝑ amicos: nõ aũt ꝑſonalr. Qð eñ ꝑ aliũ facimꝰ / ꝑ nosipos facere dicimur ſm phm in. ij. Eth. Chry. aũt dr ꝙ miſit pmo ſeniores / ꝛ poſtmodũ ipe ſecutus ẽ. Et vtrũqꝫ. ſ. dictũ Aug. ꝛ Chryſ. forte fuit verũ (rogãs eũ ꝛ di.) ꝑ os ſeniorũ (Dñe puer meꝰ). i. ſuus ſꝫ Chry. (iacet in domo paralyticꝰ). i. mẽbris diſſolutꝰ et deſtitutꝰ (ꝛ male torquetur) ſm Rab. oĩa iſta de puero ſuo dixit: vt ſue anime mõſtraret anguſtias: ꝛ flecteret dñm. Chry. aũt i ho. dr q̃ſdã aſſerere ꝙ iſta dicat cẽturio q̃ſi ſe excuſans ꝙ eũ nõ adduxiſſet ad dñm. Et nota ꝙ iſte cẽturio ſm eũdẽ Chry. oñdit bonitatẽ in h ꝙ ſollicitatur ꝓ ſuo: ꝛ fidẽ ſm gloſ. q̃a credidit chrm abſentẽ poſſe cõferre ſalutẽ ꝛ ſapiam ſm glo. inq̃ntũ nihil rogauit: ſed tm̃ expoſuit oſtẽdens ſe ſcire ꝙ chrs eẽt potẽs ad faciendũ: ſapiẽs ad intelligendũ: ꝛ miſericors ad exaudiẽdũ.

Allegorice ſm Augu. capharnaũ. i. villa pinguedis ꝛ ꝯſolatiõis. ſ. ſpũalis eſt eccl'ia militãs. Cẽturio iſte ſcat primitiuos chrianos ſm Remig. ad quorũ fidem cõparata fides iudeorũ / eſt infidelitas. Hic rogat ꝓ ſuo ſm Remi. q̃a pmi gẽtiles cõuerſi rogarũt ꝓ cõuerſione totiꝰ gẽtilitatis / vl' pro ꝯuerſione iudeorũ ſm aliq̃s q erant romanorũ ſerui.

Moralr ꝑ centurionẽ plati ſcantur q ꝓ ſalute ſubditorũ debẽt eẽ ſoliciti. Iſti debent ꝓ ſalute ſubditorũ accedere ad chrm ꝑ cõtemplationẽ: ꝛ ei ſupplicare ꝑ oronem ꝛc. Quantũ ad tertiũ ſciendũ eſt lralr ꝙ chrs audita petitione cẽturionis / ſtatuit illũ exaudire. ideo dr. (Et ait illi ieſus) ſ. ꝑ ſeniores iudeorũ. (ego veniã ꝛ curabo eũ) ſm Chry. chrs cõſueuit vbiqꝫ voluntatẽ ſeq ſupplicantiũ. hic aũt plus ſpondet ꝙ rogatꝰ fuerit: qꝛ nõ fuit rogatꝰ vt ꝑſonalr accederet. (Et rñdens cẽturio ait illi) nõ per os ſuũ pmo / ſed ꝑ os amicorũ: vt dr Lucas. Q̃uis poſtmodũ ꝛ ipe poſt amicos veniẽs. vt ait Chry. eadẽ ꝟba ꝓtulit dicens. (Dñe nõ ſum dignꝰ vt intres ſub tectũ meũ) ſm Rab. iſte ꝓpter cõſciam vite gentilis grauari magis ſe dignatiõe putauit dñi ꝙ iuuari: maxime. qꝛ vt dr magi. hiſt. Iſte forte idola habebat in domo: ideo verebatur recipe chrm (Sed tm̃ dic verbo ꝛ ſanabitur puer meus) ſm Hieroñ. in hoc oñdit ſe chri diuinitatẽ crediſſe: et ſimilr ſm Chryſoſto. ſuꝑ Math. qui ait. Sciebat qm̃ aſtabant illi inuiſibilr angeli miniſtrantes: qui ꝟba eius ꝟtunt in opus. Qð ꝛ ſi angeli ceſſent: tamẽ ifirmitates pceptis eiꝰ iuuantibꝰ expellunt. Hec ille. Ideo ſubdit: (Nam ꝛ ego homo ſum ſub ptãte) imꝑatoris ꝛ pſidis (cõſtitutus habens ſub me milites: Et dico huic vade ꝛ vadit. ꝛ alio veni: ꝛ venit. ꝛ ſuo meo fac h ꝛ facit) acſi dicat ſm Chry. ſuꝑ Mat. Sicut ego ſum ſub alterius poteſtate: ꝛ tamẽ iubendi poteſtatẽ habeo: ita et tu q̃uis ſis ſub patris poteſtate / inquantum homo: habes tamẽ poteſtatẽ iubẽdi angelis. Vel ſm Augu. de ꝟbis domini. Si ego ſub poteſtate cõſtitutus habeo iubendi poteſtatẽ: q̃ntum potes tu cui oim ſuiunt poteſtates. Hec ille. Gloſa. Potes ergo per angelorũ miniſteriũ ſine corporis pſentia dicere infirmitati vt recedat / ꝛ recedet. et ſanitati vt veniat / ꝛ veniet. Hec illa. (Audiẽs aũt ieſus) ꝟba. ſ. centurionis fide plena (miratus eſt) Sed cõtra: quia admiratio ex ignorãtia ꝓuenit. Ad hoc dicunt Augu. et Chry. ꝙ illa admiratio fuit exemplũ ad oñdendũ ꝙ Centurio erat mirandus. Sed ſcẽs Thom. ſuꝑ Math. dicit ꝙ duplex eſt admiratio. Vna ſcꝫ que ꝓuenit ex ignorãtia: ꝛ iſta non cadit in deo: Alia q ꝓuenit ex apphenſione alicuiꝰ magni: q apphẽſio eſt ſm imaginationẽ vel phantaſiã: ꝛ iſta fuit in chro. Nico. de Ly. ponit in h loco ſciam q̃druplicem in chro: iuxta ea q ſcpſimꝰ ſuꝑ dñica ifra octa. Epi. ꝛ dr ꝙ ſm experimentalẽ potuit ꝟe mirari ſic et ignorare: lꝫ aũt chrs ab eterno cognouiſſꝫ cẽtu

rionis fidē ⁊ fidei cām: fidem tñ illā nō
erat expꝰtus: nec tūc fidei cām ꝑ iſtā ſci
entiā ſciuit niſi arguitiue ⁊ ſyllogiſan-
do: iō miratꝰ eſt. Et iſta expō Nicol. de
Ly. eſt valde pulcra: ⁊ ſm mentē ſancti
Tho. iij. p. q. xij. Sz ipemet Nico. poſt
modū Lu. ij. iſtā ſciam expimentalē ne
gat in chrō. (Et ſequētib ſe dixit: amē)
.i. fidelr ⁊ vere (dico vob: nō inueni tā
tā fidē in iſrl') Sz ɔ̄: q2 pīiarche ⁊ ꝓphe
fuerūt fideliſſimi. Ad h̄ dr Hieron. et
magi. hiſt. ꝙ dñs nō loqbat q̄ ad pteri-
tū tps: ſed q̄ ad illō qō pſens erat. Sz
itez ɔtra videt eſſe inſtātia de aplis: ⁊
martha ⁊ Maria. Ad hoc dr ſm mag.
hiſt. ꝙ noie iſrl nō intelligūt illi q̄ chrm
ſeqbant: qb loqbat. Loquebat aūt vt
videt oib ſuis diſciplis: q̄uis ibi for-
te oēs nō ēent: q2 illi q̄ ibi aderāt repñ-
tabāt totū collegiū diſcipuloꝝ. Chryſ.
aūt dr ꝙ fides aliq̄ dicit mag̃ abſolute
⁊ cōparatiue. Fides ḡ Cēturionis fuit
magna ⁊ mira cōparatiue/ nō abſolute
Sic ſi ruſticꝰ aliqd ſapient dicat/ eſt mi
rū: non aūt ſi hoc dicat phs. Et intēdit
Chry. ꝙ fides Cēturionis abſolute fu
it minor fide diſciploꝝ: ſed ɔſiderando
ꝙ gentilis erat/ fuit maior: q2 neq3 mi-
raculū viderat: neq3 ſmonez audierat.
Scōm Hiero. fides cēturionis cōmen
dat nō ſicut fides illiꝰ ꝑſone: ſed ſicut fi
des gentiū quā ſcat. fuit aūt maior fi-
des gētiū fide iudeoꝝ. Nico. de Ly. vi-
det dicere ꝙ ꝑ iſrl intelligūt pncipales
ꝓpli illiꝰ q̄ nō crediderūt: ſed alios auer
terūt a fide. Sed qd dicemꝰ de btā vir
gine? Dico ꝙ q̄libet pdicatꝝ rñſionum
adaptat bte vgini. Ulteriꝰ dico ꝙ chrs
cōparat Centurionē eis qui crediderūt
poſtq̄ ipe cepit pdicare et diſcurrere ꝑ
ꝓplm illum. ⁊ hoc notat in illo vbo: in-
ueni. Non eīm inuenit niſi qō q̄rit. Be
ata aūt vgo credidit anteq̄ chrs naſce
ret. Sequit (Dico autē vob ꝙ multi)
nō aūt oēs: vt ait Augu. (ab oriēte ⁊
occidēte venient) .i. ab oib ꝑtib mūdi:
ſm Aug. Hic Orige. mouet q̄ſtionē:
q̄re dicit hic multi: cū alibi dicat: pauci
ſunt electi? Soluit autē ꝙ per ſinglas
generatiōes pauci ſunt electi: ſed ſimul
ſunt mlti. Uide de hoc ifra dñica in ſe-
ptuageſima (Et recūbent) non carna
liter iacendo: ſed ſpiritualiter q̄eſcēdo:
ſm Augu. (cū Abraā ⁊ Iacob in reg̃
celoꝝ). i. in ecclia triūphanti poſt labo
res ꝑpeſſos in ecclia militāti. (Filij aū
tem regni) .i. iudei: q2 filij regni dicunt
ſm Hiero. q2 in eis ds ante regnauerat.
ſm Chryſ. aūt: q2 eis erat regnū ppa-
ratū: cum ad eos pncipalr fuerit chrus
miſſus (Eijcient in tenebras exteriores)
Interiores ſunt tenebre ignorantie/ vel cul
pe: exteriores ſunt tenebre gehēne. Dicit
aūt culpa tenebra ſm s. Tho. ſup Io.
j. q2 caret lūine rōnis. ſcdo q2 fit in tene
bris. tertio: q2 ducit ad tenebras exteri
ores. i. gehēne. Naz in iferno erūt tene
bre: vt pz ꝑ ſcrm̄ Tho. iiij. di. xxv. ⁊ nō
lux/ niſi q̄tū ſufficit ad videndū aliq̄ af
flictiua. Et ſi q̄ritur: q̄re ignis ille non
lucet? Dicunt aliq̄ ꝙ hoc ē: q2 ille ignis
eſt in medio tre: ideo fumoſus eſt ⁊ ob-
ſcurus. Uel pōt dici ꝙ hoc eſt diuinitꝰ.
Uñ ſm Greg. lucet ad penā/ ⁊ non ad
ſolatiū. Uel pōt dici meliꝰ: ꝙ ignis ille
naturalr non lucet: lic3 ſit ibi diuinitꝰ.
q2 vt pz. iiij. diſt. xliiij. q. iij. art. ij. q. ij.
ignis nō luc3 accēſus in ꝓpria materia:
neq3 in aliēa treſtri: vt i ſulphurea: nec
in fumo groſſo. Et itellige ꝙ nō luc3 in
iſtis clare: lic3 aliq̄liter luceat. Reuera
tñ ad hoc ɔcurrit vtus dei/ in q̄tū illō
tenet ibi: ⁊ materia in qua eſt accenſus
q2 eſt in ꝓpria vel in terreſtri: ⁊ circūclu
ſio terre nō ꝑmittētis lucem ſolarē per
aliqō ſpiraculū ingredi ad illū: ⁊ ɔñter
repmētis exhalationē fumi: q̄ vt videt
ibi/ eſt ⁊ groſſus: q2 ille ignis videt ac-
cenſus in materia ſulphurea q̄tū ad ſu
as extremitates ſaltē. ſz illō ps. Ignis
ſulphur ⁊c. (Ibi erit fletꝰ ⁊ ſtridor dē
tiū) Haymo. ꝑ metaphorā mēbroꝝ pe
nas deſcribit tormētoꝝ. Sc3 eīm oculi
fumo torti lachrymas producere: den-
tes vo a nimio frigore ſtridere. Oñdit
ḡ ꝙ reprobi in iferno ⁊ calorē intolera-
bilem ⁊ frigus ſuſtinebūt. ſm illō Iob
xxiiij. Tñſierunt ab aq̄s niuiū ad calo-
rem nimiū. Hec ille. Sic aūt pz ex ſcō
Tho. iiij. di. l. et. iiij. contra gētiles. ca.

lxxxix. ⁊ q̄dlibet. vij. q. v. in fletu eſt aliqd ſpūale. ſ. triſticia: ⁊ hoc erit in oibus dānatis/ etiā ſpiritib⁹. Eſt etiam aliqd corꝑale/ qḋ eſt ſine gn̄atione ⁊ corruptione: vt turbatio capitis ⁊ oculoꝝ. ⁊ hoc etiā erit in hoib⁹ dānatis poſt reſurrectionē. Eſt etiā aliqd corꝑale qḋ habet generationē ⁊ corruptionē annexam: vt reſolutio lachrymaꝝ. ⁊ hoc nō erit ceſſante pmo motu/ q̄ eſt ois gn̄ationis et corruptiōis cauſa. Stridor quoqꝫ dentiū eadē rōne ibi erit. vt pꝫ in locis allegatis: qꝛ nō importat alteratōem/ ſꝫ ſolum motū localē: ſic capitis turbatio et oculoꝝ. (Et dixit ieſus cēturioni. Uade: et ſicut credidiſti fiat tibi) q. d. ſm Chryſ. ſm fidei menſurā remetiet̄ tibi (Et ſanat⁹ eſt puer ex illa hora) Chry. Ubi velocitatē admirare: neqꝫ em̄ ſolū curare/ ſꝫ inopinate et in momēto tpis h facere ꝟtutē chr̄i oñdebat. Hec ille.

Allegorice pꝫ ex dictis.

Anagogice ꝟo fcat̄ ꝙ in Capharnaum. i. in celo/ ſanabit̄ paralyſis noſtra: id eſt defectus corꝑalis: qꝛ tunc reformabit̄ corpus hūilitatis noſtre: ſm illḋ Phil. iij. Saluatorē expectamus ⁊c̄.

Moralr̄ aūt docemur iuxta doctrinā Greg. di. Hic ſupbia nr̄a retūdit̄: q̄ in hoib⁹ nō naturā q̄ ad imaginē dei facti ſum⁹: ſed honores ⁊ diuitias veneramur. Redēptor autē noſter vt oñderet qm̄ q̄ alta ſūt hoib⁹/ ſctis deſpiciēda ſt̄: ⁊ q̄ deſpecta ſūt hoib⁹/ ſctis deſpiciēda nō ſūt. Ad filiū reguli ire noluit: ad ſeruū aūt cēturionis ire patus fuit. Hec ille. Itē moralr̄ ſciēdū eſt ꝙ iſte q̄ erat ſuus ⁊ ꝑalyticus ⁊ male torq̄bat̄/ ſcat petōrem. Nam petōr eſt ſuus diaboli ⁊ petōꝝ. iuxta illud. ij. Pet. ij. A q̄ q̄s ⁊c̄. ⁊ Joā. viij. Oīs q̄ facit petm̄ ⁊c̄. Eſt etiā paralytic⁹. nam paralyſis eſt morbus reddēs mēbra mollia ⁊ diſſoluta/ ⁊ diſſipata. Silr̄ petōr eſt mollis cedens omī temptationi ⁊ aduerſitati: ⁊ diſſolutus nō habēs vinculū timoris vel amoris: ⁊ diſſipat⁹. i. ꝯfract⁹/ nullū bonū ꝓpoſitū valens retinere. Silr̄ etiā torq̄tur in ꝓſperis ꝑ curam ſupfluā: ⁊ male torquet̄ in aduerſis ꝑ impatiam: ⁊ peſſime torquet̄ int̄ petā. iuxta illḋ Amb. Que pena grauior q̄ꝫ interi⁹ vuln⁹ ꝯſcie.

Dn̄ica tertia poſt octa. Epi. Textus euāgel. Matt. viij.

Aſcendēte ieſu in nauiculā ſecuti ſunt eū diſcipli eius: ⁊ ecce mot⁹ magn⁹ fact⁹ eſt in mari: ita vt nauicula operiret̄ fluctib⁹. Ipe ꝟo dormiebat. Et acceſſerūt ⁊ ſuſcitauerūt eum dicentes: Dn̄e ſalua nos: pimus. Et dicit eis ieſus. Quid timidi eſtis modice fidei: Tūc ſurgēs imperauit ventis et mari: ⁊ facta eſt tranq̄llitas magna. Porro homines mirati ſunt dicentes. Qualis eſt hic: Quia venti et mare obediunt ei.

Aſcendente ieſu in nauiculā ⁊c̄. Matt. viij. In iſto euāgelio tāgunt̄ tria pūcta: q̄ ſunt Periclitatio: Excitatio: Libatio. Quantū ad pmū litteralit̄ ſciendū eſt ꝙ ſic̄ dr̄ Orige. cum mlt̄a mag̃ ⁊ admirāda oñdiſſet chr̄s in terra: trāſijt ad mare vt ibidē excellētia oꝑa demōſtraret: q̄tenus terre mariſqꝫ dn̄m ſe eſſe cunctis oſtēderet. Hec ille. Ideo dr̄ (Aſcendēte ieſu in nauiculā) Chr̄s vt dicit btūs Matth. pauloante videns turbas mlt̄as circa ſe ꝓpt̄ miracula que fecerat in galilea: vbi ſanauerat leproſū deſcēdens de mōte: ⁊ ſeruū Cēturionis cū introiſſet capharnaum: ⁊ ſocrū Simonis/ que tenebat̄ magnis febrib⁹: voluit deſerere galileā: et trāſire mare galilee. Aſcendit g̃ nauiculam/ vt iret vltra locū illū ꝓpt̄ mlt̄a ſm ſctm̄ Tho. ſup Mat. Pmo vt oñderet infirmitatē hūane nature: q̄ aliqñ indiget repauſatiōe. Vñ dr̄ Mar. vj. Venite ſeorſum in deſertū/ ⁊ requieſcite puſillū. Scdo vt ꝯplaceret diſciplis: ideo